

Plaatsvervangend hoge commissaris te Djakarta (Gieben) aan minister van Uniezaken en Overzeese Rijksdelen (Van Maarseveen), 8 mei 1950

Mede bestemd voor Drees en Stikker.

Leimena vrij somber uit Ambon teruggekomen, zeer teleurgesteld dat hij als Ambonees niet toegelaten om met zijn landgenoten te spreken. Volgens zijn zeggen oefenden tot Ambonse Christenbevolking - behorende leden van muitende RST - terreur uit op bevolking, waarvan vooral het Mohammedaanse deel slachtoffer van afpersing en wreedheden. Hij was daarvan nogal ontdaan, omdat, naar hij vreesde, als reactie een anti-christelijke stemming en zelfs blankenhaat zouden kunnen ontstaan. Hij suggereerde de op Ambon vertoevende leden van RST uit Indon. en met name naar Nederland afvoeren, opdat zij door het daar leren van handwerk zich later nieuwe plaats in Indonesië zouden kunnen verwerven. Ben daarop niet ingegaan. Over hetzelfde punt sprak Leimena Zaterdagavond met Andreae, die U mondeling uitvoerig zal inlichten. Mijnerzijds zij opgemerkt, dat ik van door Leimena gesignaleerde optreden van RST op Ambon niet in wijder veld anti-christelijke weerslagen verwacht, omdat bedoelde troepen reeds eerder elders tegenover Mohammedanen wreedheden hebben bedreven zonder religieuze reacties opwekken. Dat Leimena als behorende tot van oudsher in Christenen en Islamiëten verdeelde Ambonese volk onder indruk is mij begrijpelijk. De suggestie van Leimena om leden RST uit Ambon naar Nederland afvoeren, lijkt mij niet gelukkig, omdat bedrijven van bijzondere wandaden door Indons geen motief voor opzenden naar Nederland kan vormen, ook al dienen wij tot beteugeling van muiterij te Ambon vrij ver gaan. Voorts zou afvoer van totaal 109 man tellende RST op Ambon de bepaald onjuiste indruk wekken alsof alle schuld voor Ambonse troebelen op die 109 man moet worden geworpen. Ook vraag ik mij af wat de reactie van opzending naar Nederland bij de niet op Ambon vertoevende leden RST zal zijn, met name degenen, die voor vergelijkbare misdragingen op Onrust gevangen. Herscholingsheil verwacht ik ook niet van opzending. Tenslotte dient bedacht te worden dat reeds eerder opzending naar Nederland is voorgehouden en toen door verscheidenen hunner, o.a. door een hunner leiders, sergeant Nussy, afgewezen, zodat opzendingaanbod als lokmiddel problematieke waarde heeft.